

Wetgevingsoverleg Energiewet deel 1

Op 8 april vond wetgevingsoverleg plaats in de Commissie EZK over het wetsontwerp Energiewet, hoofdstukken 2 en 4. Op 15 april volgt deel 2 over hoofdstukken 1 en 3.

Wat betreft Energiegemeenschappen, energiedelen en lokaal eigendom van duurzame energieprojecten op land kwamen hieruit de volgende belangrijkste zaken naar voren.

Algemeen

Met uitzondering van de PVV die het wetsontwerp overbodig vindt zijn alle andere partijen voorstander, uiteraard met wensen voor aanpassing.

Energiegemeenschappen

In het amendement dat EnergieSamen aan de TK leden heeft aangeboden wordt met name een scherpere definitie van hernieuwbare energiegemeenschappen in de wet voorgesteld. Doel is om misbruik van het concept door commerciële partijen te voorkomen. Partijen zijn over het algemeen positief over Energiegemeenschappen, zij het dat CDA en CU waarschuwen voor het risico van een elitair karakter ervan (“voor gewone mensen is dit te ingewikkeld”) en de VVD, BBB en SGP de vraag stellen of dit niet leidt tot afwenteling van kosten. GL-PvdA steunt het concept sterk en ook het ES amendement (nog niet genoemd, maar weten wij uit bilateraal contact).

Energiedelen

Energiedelen is een van de belangrijkste dingen die energiegemeenschappen kunnen doen:” Energiegemeenschappen zijn er voor alle mensen die bij elkaar wonen en werken. Die zelf opgewekte energie onderling kunnen delen binnen een energiegemeenschap, wat leidt tot een stabielere kostprijs, energiearmoede helpt te voorkomen en meer draagvlak creëert voor de energietransitie”. Maar het wetsontwerp zwijgt hierover. Reden: de Minister wil dit pas regelen als de [wijziging van de Richtlijn Elektriciteitsmarkt](#) definitief is, hoewel de bestaande Hernieuwbare Energie Richtlijn al de mogelijkheid geeft aan energiegemeenschappen om energie onderling te delen. Wat het wetsontwerp wel regelt is de mogelijkheid tot “peer-to-peer handel” (verkopen van overschotten duurzame energie door huishoudens of kleine bedrijven aan andere afnemers) in elektriciteit, maar dat als gewone marktactiviteit en niet als onderdeel van wat energiegemeenschappen kunnen doen. EnergieSamen heeft daarom een amendement voorgesteld, waarin de mogelijkheid voor energiedelen door energiegemeenschappen wordt gecreëerd.

Zorgen over afwenteling van kosten, zoals hierboven al genoemd, spelen een voorname rol bij energiedelen. Daarbij kwam ook de vraag aan de orde of dit leidt tot vermindering van energiebelasting. Er leek algemene overeenstemming dat dat niet de bedoeling is, met zoveel woorden bevestigd door GL-PvdA. Naast andere

overwegingen zoals ontbreken van tijd en zorgvuldigheid leidt deze zorg bij VVD, CU en CDA tot de conclusie energiedelen pas later te regelen, zoals het wetsontwerp beoogt. Bij GL-PvdA, NSC, SGP en Volt lijkt steun te bestaan om energiedelen nu in de wet mogelijk te maken. D66, SP en BBB zijn niet duidelijk hierover.

De Minister benadrukte dat energiedelen tussen afnemers/ leveraars met dezelfde energieleverancier nu al mogelijk is (werd ook al door CDA gezegd) en ook al wordt toegepast. Maar dat energiedelen tussen afnemers/ leveraars met meerdere energieleveranciers veel ingewikkelder is, waardoor dat via aanvullende wetgeving later moet worden geregeld. Het EnergieSamen amendement maakt dit onderscheid overigens niet, maar in de uitwerking via AMvB zou dat wel kunnen worden gefaseerd. De Minister kondigde ook een stimuleringsregeling energiehub (energiedelen op bedrijfsterreinen achter de meter) aan, omdat VVD en SGP daar expliciet naar hadden gevraagd.

CDA bracht in dat beperking van netcongestie als potentieel voordeel van energiedelen helemaal afhangt van het netvlak (laag, midden hoog), waarop installaties zijn aangesloten en niet zozeer van nabijheid. En dat elke teruglevering via het bestaande net in ieder geval ertoe leidt dat die stroom vooral in de omgeving wordt gebruikt. Met andere woorden: dat voordeel voor beperking van netcongestie is niet zo zeker. CDA wees er ook op dat peer-to-peer handel een puur administratieve operatie is die geen voordelen oplevert voor beperking van netcongestie en bovendien leidt tot afwenteling van kosten. De Minister bevestigde dat een eerlijke kostentoe wijzing noodzakelijk is.

Lokaal eigendom

D66 en GL-PvdA pleiten expliciet voor het beter regelen van lokaal eigendom, omdat de inspanningsverplichting uit het Klimaatakkoord onvoldoende werkt. De manier waarop lieten zij open, omdat er vanuit de markt (ook expliciet gesteund door CDA) wordt gewaarschuwd voor vertraging van de energietransitie. Het amendement van ons en EnergieSamen voor een resultaatsverplichting lijkt dus niet erg kansrijk. Misschien dat ons voorstel voor maatschappelijke vergunningverlening met een uitzonderingsmogelijkheid of een andere variant meer kans heeft. Het lijkt voor de meeste partijen geen belangrijk issue.

De Minister liet expliciet weten dat een verplicht aandeel lokaal eigendom juridisch niet haalbaar is. Hij verwijst naar de 2024 evaluatie financiële participatie van dit najaar voor eventuele aanvullende voorstellen om lokaal eigendom te bevorderen.

Opgroeiruimte energie coöperaties/ energiegemeenschappen

Ook hiervoor is door EnergieSamen een amendement voorgesteld. Werd door partijen weinig over gezegd. De Minister wees op de bestaande Subsidieregeling Coöperatieve Energieopwekking, de handleiding van RVO voor energie coöperaties en beloofde te zullen reageren op recente [voorstellen van het NKP](#).

Coöperatief aandeel wind-op-zee

Dit valt niet onder de Energiewet, maar onder de Wet wind-op-zee. Toch maakten CDA (“hoe werkt dat door op netcongestie en afwenteling kosten?”) en GL-PvdA (“past goed bij balancering binnen energiegemeenschappen”) er een opmerking over.

Bert

8-4-2024